

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.O.APK.0.23.300-48
Konu : Yazılı Soru Önergesi

600

70 EKİM 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M Başkanlığı'nın 07.12.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-8093 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Orhan ŞEN'in tarafıma tevcih ettiği, 7/3105-7953 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncu maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cümhur ERSÜMER
Bakan

EKLER :
EK 1- Önerge Cevabı
(5 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği :
T.B.M.M Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık
Devlet Bakanlığı
(Sn. Hüsamettin ÖZKAN)

7/3105 3101

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ORHAN ŞEN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/3105-7953 Esas No'lu)**

Soru 1:

TKİ Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Çayırhan Orta Anadolu Linyit İşletmeleri'nin mal varlığı, her türlü hak ve vecibeleri ile birlikte 98/T-9 sayılı YPK Kararı çerçevesinde, TEAŞ Genel Müdürlüğü'ne devir edilirken;

- a) Devir işlemleri hangi tarihler arasında neticelendirilmiştir?
- b) Personelin TKİ bünyesinden TEAŞ bünyesine devir edilmesi için bahsi geçen YPK Kararı hukuki dayanak olarak yeterli midir?
- c) Çayırhan Termik Santralının 1. ve 2. üniteleri PARK Enerji Şirketine devir edildiği halde Çayırhan Termik Santralının tamamında çalışan işçilerin (TKİ ve TEAŞ) tamamı ne sebeple PARK Enerji Şirketine devir edilmiştir? Çayırhan Termik Santralının işletme hakkı TEAŞ'ın elinde kalan 3. ve 4. ünitelerinin işçilik hizmetleri kim tarafından ve hangi hukuki mesnede göre yapılmaktadır?

Cevap 1:

TKİ Genel Müdürlüğü'ne bağlı Orta Anadolu Linyitleri İşletme Bölge Müdürlüğü'nün TEAŞ Genel Müdürlüğü'ne devredilmesi Yüksek Planlama Kurulu'nun 06.03.1998 tarih ve 98/T-9 sayılı kararı ile kararlaştırılmıştır.

Bu karara ilişkin işlemlerin, santralların işletme haklarının devrine dair Bakanlar Kurulu Kararı alındıktan sonra, TEAŞ Genel Müdürlüğü ile TKİ Genel Müdürlüğü'nün düzenleyecekleri protokolün Bakanlığımın onayını takiben yürürlüğe girerek gerçekleşmesine, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 56. maddesi ile 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5. maddesi hükümlerine göre Yüksek Planlama Kurulu'nca karar verilmiştir.

3096 sayılı kanunun 3., 5. ve 9. maddelerine istinaden 31.03.1998 tarih ve 98/10859 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Çayırhan Termik Santralının 1. ve 2. ünitelerinin ve Orta Anadolu Linyit Sahalarının rehabilitasyonu, işletilmesi, elektrik üretimi ile ticaretini yapma görevi, 20 yıl süreyle PARK Termik Elektrik Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ne verilmesi kararlaştırılmıştır.

Bunun üzerine 98/T-9 sayılı YPK kararının fiilen uygulamaya girmesi için, TEAŞ Genel Müdürlüğü ile TKİ Genel Müdürlüğü arasında 21.06.2000 tarihinde yapılan protokol gereği Orta Anadolu Linyitleri İşletmesi'nin 01.07.2000 tarihinde TEAŞ Genel Müdürlüğü'ne devir edilmesine karar verilmiştir.

Çayırhan Termik Santrali ile Orta Anadolu Linyit İşletmeleri görev bölgesinde yer alan ve Santralın 1. ve 2. ünitelerine kömür sağlayan maden sahasının rehabilitasyonu ve işletilmesi görevi 98/10859 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile PARK Termik Elektrik Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ye verildiğinden imtiyaz sözleşmesinin 5. maddesinde TEAŞ Genel Müdürlüğü ile Şirket arasında düzenlenen devir sözleşmesine göre;

- a) TKİ Genel Müdürlüğü ile TEAŞ Genel Müdürlüğü arasında imzalanan protokol uyarınca, Çayırhan Termik Santralının 1. ve 2. üniteleri 30.06.2000 tarihinde, Orta Anadolu Linyitleri Bölge Müdürlüğü 01.07.2000 tarihinde fiilen devredilmiştir.
- b) Orta Anadolu Linyitleri İşletmesinin TEAŞ Genel Müdürlüğü bünyesine devir edilmesine dair YPK Kararı'nın, 233 Sayılı KHK'nın 56/2. maddesi ve YPK'nın görev ve yetkilerine dair 540 sayılı KHK hükümleri çerçevesinde, yeterli hukuki dayanağı mevcuttur.
- c) Çayırhan Termik Santralının 1. ve 2. ünitelerinin fiili devri PARK Termik Elektrik Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ne 30.06.2000 tarihinde yapılırken, Devir Sözleşmesi hükümlerine göre personel devri de gerçekleştirilmiştir. Çayırhan Termik Santralında da diğer santrallarda olduğu gibi ünitelere bağlı bir personel dağılımı söz konusu olmayıp, tüm personel işyeri personelidir. Bu nedenle, Devir Sözleşmesinin 3., 4. ve 1. maddelerinde; Çayırhan Termik Santralının 1. ve 2. üniteleri ile işletme hakları TEAŞ Genel Müdürlüğü'nün elinde kalan 3. ve 4.

Tevsij üniteleri için ortak amaçlı olarak işletilmekte olan kömür-kül nakil tesisleri, kül stok sahası, kireç taşı alma sistemi, fuel-oil sistemi gibi tesislerin geçici kabullerinin yapılarak Şirket'e devredilmesine kadar, bu tesislerin fiili devirden itibaren yapımçı firmanın ve TEAŞ Genel Müdürlüğü'nün denetiminde Şirket tarafından işletilmesi ve meydana gelebilecek aksamalardan Şirketin sorumlu olması ve bu nedenle oluşabilecek eksik üretimlerin Şirket kusuru kapsamında değerlendirilmesi, Devir Sözleşmesi gereğidir.

Yine Devir Sözleşmesinde; "TEAŞ Genel Müdürlüğü'nün elinde kalan 3. ve 4. ünitelerin işçilik hizmetleri, yapımı TEAŞ tarafından gerçekleştirilecek tesislerin devreye alınması çalışmalarında TEAŞ Genel Müdürlüğü'nün talebi üzerine, Şirketin bu çalışmalar için görevlendireceği personelin çalışmalara katıldığı tarihten itibaren, bu tesislerin Şirkete devir edilmesine kadar geçecek sürenin 12 ayı Şirkete ait olup, bu sürenin 12 ayı geçmesi halinde ise işçilik bedeli TEAŞ Genel Müdürlüğü'ne ait olup; işçilik bedeli fatura karşılığında Şirkete ödenecektir." hükmü bulunmaktadır.

Soru 2:

TKİ bünyesinden TEAŞ bünyesine devir edilen memur personelin; bu devir nedeniyle maddi kayıpları olduğu ve bu kayıpların giderilmesi için personelin yargıya başvurduğu bilinmektedir. İşletme Hakkı Devir İşlemleri nedeniyle çalışanların mağduriyete uğramasının önlenmesi gerekirken, ücret yönünden mağduriyete yol açan bu uygulama hangi hukuki mesnede dayandırılmaktadır?

Cevap 2:

Söz konusu Devir Sözleşmesinde, Personel Devri'nin fiili devir tarihinde tesislerde görev yapmakta olan işçilerin PARK Termik Elektrik Sanayii Ticaret A.Ş.'ye devredileceği, 1475 Sayılı İş Kanunu hükümlerine göre çalıştırılacağı belirtilmekte, Sözleşmeli Personel ile 657 Sayılı Yasaya tabi personelin devri yapılmayacağı hükümlerine göre işlem yapılmıştır.

Her ikisi de Kamu İktisadi Kuruluşu olan, 233/399 sayılı KHK'ye göre çalıştırılan memur ve sözleşmeli personelin norm kadro uygulanmasına bakılmaksızın mağdur olmamaları için TKİ Genel Müdürlüğü bünyesinden TEAŞ Genel Müdürlüğü bünyesine devir edilirken;

- Devir edilen personelin sağlık durumları, eş durumları ile ayrıca dilekçelerinde TEAŞ Genel Müdürlüğü ünitelerinin bulunduğu illerden hangisinde görev talep etmiş ise, bu tayin talepleri gerçekleştirilmiştir.
- Gerek TEAŞ Genel Müdürlüğü, gerekse TKİ Genel Müdürlüğü 233/399 sayılı KHK'ye tabi Kamu İktisadi Kuruluşu olduğundan ücret sistemleri aynıdır. Bu nedenle aynı ünvanlar arasında çok cüzi ücret farklılıkları olmaktadır. TKİ Genel Müdürlüğü'nden devir edilen sözleşmeli personel TEAŞ Genel Müdürlüğü'nde emsal görev yapan personel seviyesine getirilmiştir. Bazı personelin ücretlerinde yükselme olmuş, bazı personelde ise çok az düzeyde düşme olmuştur. Ayrıca burada sözkonusu personelin devri neticesinde çalışma şartlarındaki değişiklik ile özellikle TEAŞ Genel Müdürlüğü'ndeki 6000'e yakın personel arasındaki ücret dengesinin eşitlenmesinin gözönünde bulundurulması lazımdır.
- Bu ücret uygulaması, Devlet Personel Başkanlığı'nın görüşleri alınarak yapılmıştır. 399 sayılı KHK'nin 6. maddesinin son fıkrasında "sözleşmeli personelin, sözleşme süresi içinde görev yeri veya ünvanının değişmesi halinde sözleşme yeniden düzenlenir." , 26. maddenin ilk fıkrasında ise "Temel ücret tutarları, sözleşmeli personelin ünvanı, iş gerekleri işyeri ve çalışma şartları dikkate alınmak suretiyle teşebbüs ve bağlı ortaklıklarca tespit edilir" hükümleri yer aldığından, bu hükümler çerçevesinde, YPK Kararı ile TEAŞ Genel Müdürlüğü'ne devredilen Orta Anadolu Linyitleri İşletmesi Bölge Müdürlüğü sözleşmeli personelinin, TEAŞ Genel Müdürlüğü'ne atandıkları pozisyonda tespit edilecek sözleşme ücretlerinin TEAŞ Genel Müdürlüğü'nün emsal ücretlerine göre düzenlenmesi hususunda tavan ücret ile sınırlı kalmak kaydıyla, Devlet Personel Başkanlığı'nın 12.09.2000 tarih ve 18510 sayılı yazısında, TEAŞ Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu'nun yetkisinde bulunduğu belirtilmektedir.

Sonuç olarak 01.07.2000 tarihi itibariyle gerçekleşen devir nedeniyle fiilen ortadan kalkan Orta Anadolu Linyitleri İşletmesi'ndeki Memur-Sözleşmeli personelin TEAŞ Genel Müdürlüğü'ne atanmaları gerçekleşinceye kadar geçecek süre içerisinde mağduriyetlerinin önlenmesi amaçlanmış olup, TEAŞ Genel Müdürlüğü kadrolarına atanmalarından sonra ise mevcut durumlarının devamı hem uygulanmakta olan ücret sistemi hem de mevzuat yönünden mümkün olmamaktadır. TEAŞ Genel Müdürlüğü personelinin temel ücretleri arasındaki farkın giderilmesi birlik ve beraberliğin sağlanması, eşit işe eşit ücret ve personelin görevindeki (kadrosundaki) yetki ve sorumluluğuna göre ücret verilmesi yönündeki kuralların uygulanmasını sağlayan idari işlemler aynı zamanda idarelere yüklenen Kamu hizmetinin yerine getirilmesinde önemli bir unsur olan insan gücünün olumsuz yönde etkilenmemesi için mevcut bulunan sözleşmede, ücret skalası esasının bozulmamasına özen gösterilmiştir.

